

Susanne Larsson

Kommunstyrelsen

susanne.larsson@trelleborg.se

Förslag till medborgarbudget En miljon idéer 2022

Sammanfattning

Trelleborgs kommun har under perioden 2019-2021 deltagit i SKR:s nätverk som syftar till att utveckla arbetet med medborgarbudget enligt SKR:s modell.

Varje kommun som medverkar i nätverket utvecklar konceptet efter sina förutsättningar. Trelleborg tog fram En miljon idéer hösten 2019 och har 2020 och 2021 genomfört två processer med medborgarbudget.

En miljon idéer har tagits emot väl och röner stort intresse bland berörda medborgare. För att bevara engagemanget är det dock viktigt att processen upprepas samtidigt som medborgarnas synpunkter tas tillvara i när arbetet med medborgarbudgeten utvecklas.

Förslag om förändring av En miljon idéer inför 2022 grundar sig i medborgarnas åsikter framförda via föreningar, enskilt i utvärdering och direktkontakter samt den erfarenhet och kunskap som byggts upp i organisationen under arbetet.

Förslaget innebär att En miljon idéer återkommer i förnyad version för det södra landsbygdsområdet år 2022 och för norra landsbygdsområdet 2023.

Förnyelse föreslås på nedanstående punkter:

- Byar/orter som inte tidigare fått medel prioriteras år 2022.
- Kriterierna ändras för att understödja både stora och små förslag.
- Styrgruppen förstärks
- Budgeten anpassas så att medborgarnas förslag kan genomföras i för sammanhanget lämpligaste form, antingen som en kommunal investering eller som ett föreningsbidrag, vilket kräver en omfördelning av budget mellan drift och investering. Totalbudget om 5 mkr kvarstår enligt tidigare beslut.

Ytterligare information återfinns under rubriken Ärendet i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse Förslag till medborgarbudget En miljon idéer 2022, dnr KS 2021/645, 2021-11-02

KS 2020-05-27 KS § 130 Information Medborgarbudget

KS 2019-12-18 KS § 334 Medborgarbudget – beslut kriterier

KF 2019-06-17 KF § 155 Medborgarbudget

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta kriterierna för En miljon idéer 2022

att styrgruppen för En miljon idéer ska utgöras av de av kommunstyrelsen utsedda politikerna samt representanter från Tekniska serviceförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen.

att avsätta 1 miljon kr som föreningsbidrag (engångsbelopp) utöver tidigare beslutad budget om 5 mkr för En miljon idéer 2022 (finansieras via KS-oförutsedda)

att kostnader för annonsering, drift och underhåll som följer av En miljon idéer beaktas i kommande budgetprocess.

Beslutet skickas till

Tillväxtavdelningen

TSF, KFF

Ärendet

Förslag för En miljon idéer 2022

En miljon idéer är en medborgarbudget. Trelleborgs kommun har under perioden 2019-2021 deltagit i SKR:s nätverk som syftar till att utveckla arbetet med medborgarbudget enligt SKR:s modell. I en medborgarbudget bjuder politiken in medborgarna att föreslå hur en avsatt budget ska användas, tjänstepersoner granskar förslagen varefter medborgarna fördelar medlen genom demokratisk röstning på framtagna förslag.

Systemet att arbeta med medborgarbudget håller på att etableras i Sverige, men är inte färdigutvecklat. Det finns ingen etablerad modell att kopiera utan varje kommun som medverkar i nätverket utvecklar konceptet efter sina förutsättningar. Trelleborg tog fram En miljon idéer hösten 2019 och har 2020 och 2021 genomfört två processer med medborgarbudget.

En miljon idéer har tagits emot väl och röner stort intresse bland berörda medborgare. För att nå syftet med medborgarbudget är kontinuitet viktigt, det är först när medborgarna upplever att deras engagemang verkligen efterfrågas på riktigt som demokratin utvecklas. En enstaka medborgarbudget uppfattas lätt som ett jippo. För att bevara intresset är det även viktigt att medborgarnas synpunkter tas tillvara i när arbetet med medborgarbudgeten utvecklas.

Därför är det viktigt att både upprepa och justera modellen tills man hittar rätt form. Om man efter ett antal år kommer fram till att behovet är fyllt vad gäller de områden som medborgarbudgeten hanterar, barn och ungas fritid, äldres fritid och miljö, kan det vara dags att gå vidare och tillsammans med medborgarna hitta nya områden.

Förslag om förändring av En miljon idéer inför 2022 grundar sig i medborgarnas åsikter framförda via föreningar och enskilt i utvärdering och direktkontakter. Den erfarenhet och kunskap som byggts upp i organisationen under arbetet med de båda genomförda processerna 2020 och 2021 används också. Se En miljon idéer Slutrapport 2020 (Ks 2019/314) och Delrapport 2021 (KS 2021/644).

Förslaget innebär att En miljon idéer återkommer i förnyad version för det södra landsbygdsområdet år 2022 och för norra landsbygdsområdet 2023.

Hela landsbygden

För demokratiperspektivet är det viktigt att alla delar av landsbygden upplever att det är möjligt att vara del av En miljon idéer. Budgeten bör fördelas så att både stora och små förslag gynnas. Platser som inte tidigare fått medel föreslås prioriteras år 2022 och 2023 genom att vinnande förslag på de här orterna genomförs i första hand. I de tidigare rundorna har vi sett att många mindre kostsamma förslag kommer från småbyarna. Om kriterierna ändras vad gäller hela budgetens fördelning räknar vi med att många mindre förslag kan tillgodoses.

Organisation

Tekniska servicenämnden och kultur- och fritidsnämnden med förvaltningar bör involveras på ledningsnivå eftersom deras ordinarie verksamhet berörs av En miljon idéer. Styrgruppen bör förstärkas med tillväxtchef samt lämpliga representanter från berörda förvaltningar.

Budget till drift

Medel bör avsättas inom kommunledningsförvaltningen till kommunikation, annonsering och workshops. Medel bör avsättas till tekniska serviceförvaltningen för drift och underhåll av investeringarna. Genomsnittlig driftskostnad för varje investering uppskattas till ca 25 000 kr/år, mindre initialt, men underhållsbehov ökar med åren.

År 2020 genomfördes sex investeringar. Två av dessa kommer att skötas av föreningar, men övrig drift och underhåll belastar teknisk serviceförvaltning. 2021 tillkommer minst tre nya investeringar.

Budget till kommunala investeringar och till föreningsbidrag

Från år 2022 föreslås att fyra miljoner avsätts i investeringsbudget och en miljon som bidrag till föreningars investeringar inom ramen för En miljon idéer. Det innebär att den tidigare beslutade investeringsbudgeten om 5 mkr minskas med 1 mkr till 4 mkr samt att 1 mkr avsätts till bidrag. Vilket i praktiken innebär en omfördelning av tidigare beslutad budget mellan drift och investering. Totalbudget om 5 mkr är oförändrad.

Kriterier

Kriterierna beskriver villkoren för att ett förslag ska vara möjligt att rösta på. För att säkerställa att åtgärderna uppfyller Trelleborgs kommuns övergripande målsättningar föreslås kommunstyrelsen att fastställa följande kriterier:

1. Förslaget ska gälla en fysisk investering eller en förberedelse till fysisk investering (t. ex. förstudie eller projektering) som innefattar minst ett av tre områden:
 - Miljöåtgärder
 - Barn och ungas fritid
 - Äldres fritid
2. Förslaget ska vara till för en bred målgrupp och komma många till del.
3. Förslaget får inte strida mot svenska lagar och bestämmelser. Förslaget ska ligga inom ramen för Trelleborgs kommuns ansvarsområde och vara möjligt att utföra för kommunen.
4. Ett förslag får kosta max 1 000 000 kr. Fyra förslag max 500 000 kr. Fyra max 250 000 kr och 10 förslag max 100 000 kr
5. Investeringen ska ligga inom planeringsområdets fysiska gränser
6. Investeringen ska långsiktigt kunna skötas av Trelleborgs kommun eller genom egen lokal insats på orten
7. Investeringen ska genomföras på plats som allmänheten har fri tillgång till

8. Förslaget ska ha inkommit inom av Trelleborgs kommun angiven tidsperiod

Riktlinjer för granskning

Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts under processen kommer kriterierna kompletteras med riktlinjer för kommunens granskning av förslag. Riktlinjerna syftar till att förtydliga ramarna för samarbete med föreningar och privata markägare.

1. Lagen om offentlig upphandling (LOU) gäller alla kommunala investeringar som görs inom ramen för En miljon idéer. Trelleborgs kommuns upphandlingspolicy med tillämpningsanvisning ska användas. Förslaget får inte avse investering i befintlig byggnad som ej är kommunägd.
2. Investeringen ska genomföras av kommunen. Bidrag till kommunal investering kan inte utgå.
3. Förslag om investering på privat mark ska ha markägares skriftliga godkännande. Avtal om markupplåtelse (arrendeavtal) samt investeringens skötsel och underhåll ska upprättas.
4. Förening eller annan som påtar sig ansvar för investering ska årligen en under överenskommen tidsperiod redovisa till kommunen hur investeringen marknadsförts och tillgängliggörs för allmänheten. Kravet på tillgänglighet för allmänheten är högt, förening får inte begränsa tillgänglighet genom krav på medlemskap eller annan avgift. Avtal ska upprättas.
5. För investering på föreningsägd mark ska budgeten inom En miljon idéer för föreningsbidrag användas. Föreningen får bidrag till investeringen. Bidraget ska redovisas efter genomförandet. Om bidraget eller del av bidraget inte använts inom avtalat tid ska det återkrävas av kommunen.